

18. 9. 2023

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

ÚOHS může nově využívat policejní odposlechy, aneb co přináší novela zákona o ochraně hospodářské soutěže?

Dne 29. července 2023 vstoupila v účinnost novela zákona č. [143/2001](#) Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů. Tato novela si klade za cíl zpřesnění požadavků na fungování Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“ nebo „Úřad“) a jeho představitelů, ochranu identity oznamovatelů protisoutěžního jednání a celkové posílení pozice antimonopolního úřadu. Mimo to má také novela zajistit, aby měl Úřad vždy dostatek zdrojů, a to jak těch finančních, tak i lidských a technických.

Změny, které novela přináší, jsou také reakcí na evropskou směrnici z roku 2018, a to konkrétně na Směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1 o posílení postavení orgánů pro hospodářskou soutěž v členských státech tak, aby mohly účinněji prosazovat pravidla, a o zajištění řádného fungování vnitřního trhu. Lhůta pro zapracování směrnice do českého práva uplynula již 4. února 2021.

ÚHOS plní důležitou funkci s ohledem na fungování trhu. Je ústředním orgánem státní správy, který má za úkol podporovat a chránit hospodářskou soutěž před jejím nedovoleným omezováním.^[1] Dohlíží také na zadávání veřejných zakázek a koncesí, monitoruje veřejnou podporu a hlídá, aby nedošlo k případnému zneužití významné tržní síly. Pro správné fungování Úřadu je nezbytné, aby držel krok s novými (nekalými) praktikami nejen v odvětví hospodářské soutěže a současně aby měl co nejúčinnější vyšetřovací nástroje, které mu pomohou odhalit jednání v rozporu se zákonem.

Mezi nejvíce zmiňované změny, které novela přináší, bychom mohli zařadit nový vyšetřovací nástroj, kterým pro ÚOHS bude možnost využívat policejních odposlechů.

Policejní odposlechy

Obecnou úpravu odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu můžeme najít v § 88 a v § 88a zákona č. [141/1961](#) Sb., trestního řádu. Slouží jako nástroj orgánů činných v trestním řízení, který je realizován v utajení za zákonem stanovených podmínek a je využíván k objasňování páchané trestné činnosti. Ve světle Ústavou zaručeného práva na ochranu soukromí se jedná o značný zásah, který je ale přijatelný v případě, že jsou řádně splněny veškeré zákonem stanovené podmínky. Pod samotným pojmem „telekomunikační provoz“ si dle komentáře k trestnímu řádu^[2] můžeme představit komunikaci prováděnou ať už skrze telefon, vysílačku, fax či elektronicky zasílané zprávy.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže je nyní oprávněn při výkonu dozoru ve věci uzavření utajované horizontální dohody či jednání ve vzájemné shodě, které mají za cíl nějakým způsobem narušit hospodářskou soutěž, jako jeden z důkazů použít záznam telekomunikačního provozu či záznam, který byl pořízen za účelem sledování osob a věcí opatřených v trestním řízení pro trestný čin podle § 248 odst. 2 trestního zákoníku a předané Úřadu orgánem činným v trestním řízení po skončení přípravného řízení, nebo pro některý z trestných činů podle části druhé hlavy VI dílu 3

trestního zákoníku (Trestné činy proti závazným pravidlům tržní ekonomiky a oběhu zboží ve styku s cizinou) a předané Úřadu při odevzdání nebo postoupení věci podle trestního řádu.[\[3\]](#)

Jak je již patrné, Úřad jako takový nebude ten, který bude odposlechy pořizovat. Dle předsedy ÚOHS doc. JUDr. PhDr. Petra Mlsny, Ph.D. nebude Úřad o odposlechy ale ani žádat. Policie České republiky mu je bude moci poskytnout pouze za situace, kdy půjde o vyšetřování trestných činů proti hospodářské soutěži. Zároveň se ÚOHS nedostane k odposlechům starším, než je datum účinnosti novely. Možné bude využít tedy jen ty, které jsou porýzené v rámci trestního řízení až po 29. červenci 2023. Záznamy, které bude Policie České republiky s Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže sdílet, budou vyloučeny z možnosti nahlížení do spisu.[\[4\]](#) Toto opatření má zaručit dodržování práv jednotlivců.

Policejní odposlechy mají pomoci rozkrývat vytváření zakázaných kartelů a jiného protisoutěžního jednání. Dále mohou sloužit k zjištění vzájemných vazeb mezi soutěžiteli, rozsahu ovlivnění trhu skrze zakázané praktiky či samotného obsahu utajovaných dohod, které jsou za účelem narušení trhu vytvářeny. Zároveň bude o předložení odposlechů ze strany Policie České republiky Úřadu rozhodovat orgán činný v trestním řízení, pokud usoudí, že antimonopolní úřad bude vhodnější pro vyšetřování v konkrétních případech. Tato „spolupráce“ by mohla vést k tomu, že na základě objektivní odpovědnosti, kterou v soutěžním právu mají právnické osoby, by antimonopolní úřad mohl potrestat kartely, které v minulosti z důvodu systémové nemožnosti prokázání subjektivní stránky trestného činu orgány činné v trestním řízení potrestat nemohly.

ÚOHS bude tedy plnit pouze funkci jakéhosi pasivního příjemce záznamu, který stejně musí být zajištěn prostřednictvím Policie České republiky. Navíc tímto pasivním příjemcem bude nejspíše pouze v ojedinělých případech. Celý proces, jaký dovede Úřad k záznamům telekomunikačního provozu, v té podobě, v jaké byl schválen v novele, je už teď předurčen k tomu, že v mnohých případech bude třeba soudního přezkumu. Bude ale zajímavé sledovat, jak bude spolupráce mezi PČR a ÚOHS probíhat a jestli bude využití odposlechů opravdu spíše výjimečně využívaným vyšetřovacím nástrojem.

Identita oznamovatelů

Novela myslí i na posílení ochrany vůči oznamovatelům možného porušení pravidel hospodářské soutěže, a to utajením jejich identity. Nezakládá tím ale Úřadu žádnou povinnost, pouze možnost. Zároveň je nutné, aby sám oznamovatel nejpozději současně s podáním informace požádal o utajení své identity a aby jejím vyzrazením mohly být ohroženy nebo poškozeny jeho oprávněné zájmy. Úřad má dále při své činnosti postupovat tak, aby nezmařil účel utajení identity oznamovatele.[\[5\]](#) Dokumenty, z nichž by mohla být zjištěna utajovaná identita oznamovatele, jsou vyloučeny z nahlížení do spisu. Je otázkou, zda tato změna povede k nárůstu zjištěných případů nekalosoutěžního jednání, protože ÚOHS identitu oznamovatele sice chránit může, ale dle v zákoně použité formulace to není jeho povinnost, což oznamovateli nedává žádnou záruku, že nebude jeho identita odhalena.

Posílení role oznamovatelů obecně řeší zákon č. [171/2023](#) Sb., o ochraně oznamovatelů, tzv. whistleblowerů, který byl v červnu 2023 vyhlášen ve Sbírce zákonů. Předmětem tohoto zákona je ochrana oznamovatelů protiprávního jednání, kteří se seznámili s informací nasvědčující protiprávnímu jednání v souvislosti s výkonem práce či jiné obdobné činnosti. O tomto naleznete více informací v našem článku „Whistleblowing - aplikace zákona o ochraně oznamovatelů dle českého a slovenského práva“, který je dostupný na našem webu.

Nezávislost a nestrannost

Změn dostal i zákon č. [273/1996](#) Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, kam bylo doplněno ustanovení, které bychom s ohledem na účel, který ÚOHS plní a na princip, na kterém je založen, měli brát snad jako samozřejmost. Je dáno, že Úřad musí při výkonu své působnosti postupovat nezávisle a nestranně a dále nesmí přijímat pokyny od orgánů veřejné moci a dalších osob. Dále je stanoveno, že s výkonem funkce předsedy Úřadu jsou neslučitelné jiné vrcholné (politické) funkce jako je kupříkladu post senátora, poslance, soudce či jakákoli jiná funkce ve veřejné správě. Zákaz členství v politických stranách či politických hnutích zůstává i nadále.[\[6\]](#)

Nabídka závazku a obnovení hospodářské soutěže

Rozšíření se dočkala také možnost nabídnout Úřadu závazek, který povede k obnovení hospodářské soutěže na trhu za předpokladu, že Úřad zjistí, že ji někdo porušil. Nyní mohou nabídnout závazek i úřady a jiné státní instituce, doposud tak mohly učinit pouze společnosti.

Závěr

Novela zákona o ochraně hospodářské soutěže byla očekávána již dlouho a ke změnám mělo dojít bez ohledu na nutnost implementace evropské směrnice.

Není nutno pochybovat o potřebě zefektivnění činnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a zároveň posílení jeho nestrannosti. Zdá se ale, že právě časová tíseň spojená s onou evropskou směrnicí způsobila, že změny v novele nejsou dle našeho názoru zcela dotažené a v praxi dost možná způsobí více problémů, než by bylo žádoucí. Kupříkladu možnost využití policejních odposlechů se na první pohled zdá jako obrovský průlom a nesporná výhoda, která bude od nynějška silnou zbraní Úřadu v boji s nekalými praktikami na soutěžním trhu. Ale bude tomu opravdu tak? Samotný ÚOHS si nebude moci o záznamy telekomunikačního provozu ani požádat, a to ani v případě, že mu bude více než jasné, že dochází k porušení zákona. Uvidíme ale, zda uplatňování této novely v praxi přeci jen nepřekvapí a nečeká nás zlom v činnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

Mgr. Lucie Špičková,
advokátka

Eva Hrdličková,
právní praktikantka

Advokátní kancelář Vych & Partners, s.r.o.

Lazarská 11/6
120 00 Praha 2

Tel.: +420 222 517 466
Fax: +420 222 517 478
e-mail: office@ak-vych.cz

[1] § 1 zákona č. [273/1996](#) Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

[2] Šámal P. a kol., Trestní řád I. § 1 až 156, Komentář. 7. vydání. Praha, C. H. Beck, 2013

[3] § 21ga zákona č. [143/2001](#) Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů

[4] § 21c zákona č. [143/2001](#) Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů

[5] § 21ba zákona č. [143/2001](#) Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů

[6] § 1 zákona č. [273/1996](#) Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv](#)

pohledem Ústavního soudu

- Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?
- Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše
- Zneužití práva na přístup podle GDPR
- Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona
- Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody
- Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory